

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Kumprechtem ve věci žalobce: **M. K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem AK v Praze 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2013, č.j. 17714/DS/2013/GL, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 2. 10. 2013, č.j. 17714/DS/2013/GL, žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Kostelec nad Orlicí ze dne 10. 7. 2013, č.j.: ODOŽÚ 2422/2013-15167/2013-zt-124, jímž byl žalovaný uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), a toto potvrdil. Uvedeného přestupku se měl dopustit porušením ustanovení jeho § 18 odst. 3, když dne 19. 4. 2013 kolem 13:58 hod. na pozemní komunikaci I. třídy č. 11 u domu č.p. 35 (bývalého bazaru) u obce Petrovice, jako řidič osobního motorového vozidla zn. Škoda Fabia, překročil nejvyšší povolenou rychlost mimo obec 90 km/hod., když mu byla hlídkou Policie ČR pomocí silničního rychloměru RAMER 7CCD naměřena rychlost 147 km/hod. Správní orgány vycházely z toho, že po uplatnění možné odchylky měřícího zařízení ve výši plus mínus 3 % tedy překročil žalobce nejvyšší

povolenou rychlost nejméně o 52 km/hod. Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 7.500,-Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 9 měsíců, jakož i povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,-Kč. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu, kterou odůvodnil následujícím způsobem.

I. Obsah žaloby

Žalobce předně uvedl, že do dne 13. 3. 2014 neobdržel od žalovaného žádnou písemnost, která by obsahovala rozhodnutí o odvolání. Když se nic nedělo, zplnomocnil svého známého, aby nahlédl do spisu. V něm je založena listina, která údajně dokládá, že rozhodnutí žalovaného mělo být zasláno zmocněnci na jeho elektronickou doručovací adresu a dále listina prokazující, že písemnost byla doručena na adresu jeho trvalého bydliště fikcí dle ust. § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“).

Zmocněnci ale žádná e-mailová zpráva s rozhodnutím doručena nebyla. Žalobce dodal, že i kdyby taková zpráva opustila server žalovaného, nejednalo by se o doručování v souladu s právními předpisy, neboť zpráva zřejmě nebyla odeslána z elektronické adresy elektronické podatelny, ale z osobního e-mailu L. G. Na e-mailovou zprávu odeslanou jiným způsobem, než z elektronické adresy elektronické podatelny nemůže být však hleděno jako na zprávu vypravenou v souladu s právními předpisy a tedy nelze toto považovat za pokus o doručení na elektronickou doručovací adresu stanovenou účastníkem řízení. K této problematice žalobce zároveň přiložil přílohu nazvanou „*odůvodnění nutnosti vypravovat podání učiněné e-mailem z elektronické adresy elektronické podatelny*“, kde je tato dále podrobně rozebrána.

Krom toho se prý žalobce nemohl o odeslané e-mailové zprávě ani dozvědět, i kdyby byla skutečně odeslána, neboť má vyhrazenou elektronickou adresu toliko pro komunikaci se správními orgány, na které má nastaveny SPAM filtry tak, že přijmou pouze zprávy zasláné z elektronické podatelny úřadu, nikoliv z jiných adres. Žalobci žádná e-mailová zpráva od Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (žalovaného) doručena nebyla a nebyla-li zaslána z adresy elektronické podatelny, je třeba hledět na písemnost, jako by se o její doručení na elektronickou adresu žalovaný nepokusil.

Žalobce dále žalovanému vytýkal, že postupoval v rozporu s § 37 odst. 3 správního řádu. Při údajném neoznámení prvoinstančního správního rozhodnutí dle § 84 správního řádu totiž proti němu podal blanketní odvolání. Bylo proto povinností správního orgánu prvního stupně vyzvat podatele k odstranění vad podání, tj. k doplnění blanketního odvolání dle § 84 odst. 2 správního řádu (v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo). Žalobce dále tvrdil, že pokud správní orgán prvního stupně žalobce k doplnění blanketního odvolání nevyzval, měl žalovaný rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému (zde je zřejmě míněno prvostupňovému orgánu, viz třetí strana žaloby nahoře) k dalšímu řízení. Rozhodnutí o odvolání, kterým žalovaný prvoinstanční správní rozhodnutí potvrdil, je pak rozhodnutím nezákonným, neboť bylo podstatně porušeno ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za přímý následek nezákonné rozhodnutí ve věci

samé. Protože pak odvolání neobsahovalo jediný projednatelný důvod, bylo povinností správního orgánu vyzvat účastníka řízení k odstranění vady podání postupem dle § 37 odst. 3 správního řádu. V uvedených souvislostech se žalobce odkazoval na rozsudky Městského soudu v Praze sp. zn. 5 Ca 298/2008, Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 4/2009 a Krajského soudu v Hradci Králové- pobočky v Pardubicích sp. zn. 54 Ca 1/2008.

Na to žalobce dodal, že „naivně očekával, že pokud skutečně bylo vydáno rozhodnutí, tak bylo vydané na podkladě nezákonného postupu správního orgánu prvního stupně spočívající v nezákonném provedení ústního jednání v nepřítomnosti zmocněnce obviněného a správní orgán prvního stupně takové rozhodnutí automaticky zruší z úřední povinnosti již v autoremeduře. Nepovažoval tedy za nutné vypisovat odvolací důvody, které byly na první pohled zřejmé. Tato skutečnost však nezbavila správní orgán prvního stupně povinnosti vyzvat účastníka řízení k doplnění podání dle ust. 37. odst. 3 Správního řádu.

Ze spisové dokumentace nevyplývá, že správní orgán prvního stupně výzvu k odstranění vad podání odeslal na elektronickou doručovací adresu tehdejšího zmocněnce, tedy doručení na adresu trvalého bydliště nemohlo vyvolat účinky doručení fikcí. Ve spisovém materiálu je založena toliko listina (Příloha: Důkaz o odeslání výzvy k doplnění odvolání), kdy odesílatel „Microsoft Outlook“ zaslal příjemci „R. K.“ zprávu s textem: „Doručení těmto příjemcům nebo skupinám je dokončeno, ale cílový server neodeslal oznámení o doručení“. Zmíněná listina nijak neprokazuje, že by správní orgán vypravil na adresu písemnost vyzývající žalobce k doplnění odvolání.“

Žalobce dále namítal porušení práva na dvouinstančnost správního řízení. Nebylo mu prý doručeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a neměl tak ani možnost se proti němu odvolat. Ve správním spisu není žádná listina prokazující, že prvoinstanční správní rozhodnutí bylo zasláno zástupci žalobce na jeho adresu, a tedy doručení na adresu trvalého bydliště nemohlo vyvolat účinky doručení fikcí. Jediná listina, která je „ve spisovém materiálu k rozhodnutí připojena, je (Příloha: Důkaz o odeslání rozhodnutí), kdy odesílatel „Microsoft Outlook“ zaslal příjemci „R. K.“ zprávu s textem: „Doručení těmto příjemcům nebo skupinám je dokončeno, ale cílový server neodeslal oznámení o doručení“. Zmíněná listina nijak neprokazuje, že by správní orgán vypravil na adresu písemnost s rozhodnutím. Je pak zcela zřejmé, že řízení bylo zatíženo vadami, kdy žalobce se neseznámil s rozhodnutím a nemohl proti němu argumentovat.“

Žalobce uzavřel s tím, že žalované rozhodnutí je nezákonné a vzhledem k tomu navrhoval zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo pro vady řízení a jeho nezákonnost a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

II.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 22. 4. 2014. Nejdříve v něm zopakoval žalobní námitky a poté odkázal na obsah žalovaného rozhodnutí s tím, že se jimi v něm podrobně zabýval. Dodal, že rozhodnutí o odvolání bylo doručováno z e-mailové adresy L. G., odesláno 2. října 2013, 8:00, na adresu. Úspěšné doručení této zprávy bylo oznámeno. Vzhledem k tomu, že potvrzení převzetí, o které byl zmocněnec požádán, nebylo doručeno, doručoval žalovaný též cestou České pošty, s.p., na adresu trvalého pobytu zmocněnce. Zásilka byla oznámena, připravena k vyzvednutí dne 8. 10. 2013 a po uplynutí úložní doby byla vhozena do schránky.

Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 10. 7. 2013 blanketní odvolání dne 12. 8. 2013. Rozhodnutí bylo doručováno na e-mailovou adresu, ale oznámení o doručení nebylo odesláno, proto doručoval správní orgán I. stupně cestou České pošty, s. p., doručeno fikcí dne 29. 7. 2013. Dne 14. 8. 2013 byl zmocněnec žalobce vyzván k doplnění vad podání jak e-mailem, tak i písemně na adresu trvalého pobytu – doručeno fikcí dne 29. 8. 2013. Podání nebylo doplněno ve stanovené lhůtě a dne 10. 9. 2013 předložil správní orgán I. stupně odvolání žalovanému. Žalovaný v rámci odvolacího řízení toto odvolání rozhodnutím ze dne 2. 10. 2013, čj. 17714/DS/2013/GL, zamítl a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil.

Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaopatř, posoudil všechny relevantní skutečnosti, včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Odvoláním napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným a ničím nevyvráceným skutečnostem. Navrhoval proto žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

III.

Jednání krajského soudu o žalobě

Krajský soud projednal žalobu při jednání dne 31. 3. 2013. Zástupci obou účastníků řízení při něm setrvali na svých dosavadních stanoviscích k věci. Krajský soud konstatoval podstatné okolnosti daného případu, především listiny a jejich stručný obsah ze správního spisu prvoinstančního správního orgánu, a to zejména č. I. 22 – předvolání k ústnímu projednání přestupku, v pořadí již druhé, když prvním bylo nařízeno jednání na den 11. 6. 2013, které se však neuskutečnilo; dne 11. 6. 2013 byla prvostupňovému správnímu orgánu doručena elektronickou cestou s ověřeným podpisem plná moc, kterou žalobce zmocnil ke svému zastupování R. K., přiloženo bylo též „Vyjádření k probíhajícímu řízení“, v němž byla uplatněna námitka podjatosti úřední osoby a zároveň uplatněna žádost, aby veškeré písemnosti byly doručovány na elektronickou adresu zástupce žalobce, č. I. 23 – listina od Microsoft Outlook ze dne 18. 6. 2013, podle níž cílový server zástupce žalobce neodeslal oznámení o doručení předvolání k ústnímu jednání; dále doručena připnutá k č. I. 24, podle které byl R. K. předvolán k projednání přestupku na den 10. 7. 2013, přičemž tato zásilka byla připravena k převzetí na adrese trvalého pobytu jmenovaného dne 21. 6. 2013, č. I. 28 – protokol o ústním jednání o přestupku, v němž se udává, že z důvodu omluvy zástupce obviněného se přerušuje ústní jednání o přestupku do doby jeho příjezdu, nejpozději do 15,30 hod.; poté bylo v jednání pokračováno, přičemž přestupek byl projednán v nepřítomnosti R. K., který se ani během dne k jednání nedostavil, č. I. 29-31 – rozhodnutí prvoinstančního

správního orgánu, u něhož je připnuta doručenka o jeho odeslání zástupci žalobce cestou pošty, doručenka je adresovaná na adresu zástupce žalobce, č. I. 32 – zpráva od Microsoft Outlook o tom, že cílový server zástupce žalobce neodeslal zprávu o doručení rozhodnutí, č. I. 41 – výzva k odstranění vad podání, u které je doručenka adresovaná rovněž zástupci žalobce, č. I. 42 – zpráva od Microsoft Outlook o tom, že cílový server žalobce neodeslal oznámení o doručení výzvy k odstranění vad podání.

Nato byli zástupci účastníků tázáni, zda mají nějaké návrhy na dokazování.

Zástupce žalobce ponechal soudu k úvaze, zda by nebylo na místě, provést důkaz spisovým řádem správního orgánu prvního stupně, aby se zjistilo, jak z něho vlastně mají úřední zásilky odcházet a zda byla v daném případě jím nastavená pravidla dodržena. Zdali např. neexistuje speciální software k odesílání elektronických písemností a tedy zda vůbec lze odesílat písemnosti úřadu pomocí aplikace Microsoft Outlook.

K tomu zástupkyně žalovaného uvedla, že obecně platí, že oprávněná úřední osoba může vést úřední korespondenci ze své e-mailové adresy a v tomto směru obsahují příslušná ustanovení.

Na to zástupce žalobce s přivolením soudu, vzhledem k jeho obvykle obsáhlým přednesům, uvedl přímo do protokolu následující:

„K této informaci, přednesené zást. žalovaného správního orgánu, nebyl předložen ze strany žalovaného důkaz. Žalobce viděl několik organizačních řádů, spisových řádů, popisů pracovních míst správních orgánů a nikdy tam nebylo uvedeno, že by oprávněná úřední osoba mohla komunikovat s účastníky řízení při procesních úkonech podle správního řádu z pracovní adresy, přidělené jí zaměstnavatelem a i kdyby nějaký správní orgán ve smyslu přednesu zást. žalovaného takto někdy učinil ve vnitřních předpisech, tak je důležité, že se jedná o podzákonné předpisy, které by šly mimo úpravu doručování, zakotvenou ve správním řádu. Žalobce je přesvědčen, že pokud nějaký úřad má kvalitní spisový řád, tak tam bude naopak uvedeno, že úřední písemnosti, zasílané elektronicky, musí být odesílány z jednotné adresy úřadu. Nelogičnost event. praxe uvedené žalovaným plyne už pouze z toho, že pokud by se vedoucí nějakého úseku chtěl seznámit s odeslanými písemnostmi, tak by zřejmě musel obcházet počítačové stanice jednotlivých podřízených a z nich zjišťovat, kdy a kým byla písemnost odesílána.“

Dále konstatoval, že podmínkou řádné omluvy účastníka správního řízení není sdělení jeho telefonního čísla a že zmocněnec nechtěl sdělit svoje telefonní číslo zaměstnanci zařazenému na správním orgánu, neboť to nebyla jeho povinnost. Žádný zákon mu to neukládá a zřejmě měl obavu, aby nebyl případně lokalizován a podle názoru zmocněnce žalobce stačí, pokud zůstane v kontaktu se správním orgánem v elektronické korespondenci, event. písemně. Navíc telefonní kontakt mezi účastníkem řízení a správním orgánem se těžko objektivně dokazuje.

Poté krajský soud konstatoval, že vzhledem k dosavadním výsledkům přezkumného řízení nemá provedení důkazu spisovým řádem správního orgánu prvního stupně za potřebné.

V závěrečném návrhu zástupce žalobce navrhoval zrušení žalovaného rozhodnutí, a to z důvodů uvedených v žalobě. Poukázal na to, že bylo porušeno žalobcovo ústavně zaručené právo na zachování soukromí a na informační sebeurčení, a to v souvislosti s požadavkem správního orgánu na sdělení telefonního čísla zmocněnce žalobce. Tento požadavek měl formu ultimáta, buď správnímu orgánu zástupce žalobce telefonní číslo dá, nebo se věc obrátí proti němu. Jde o požadavek nesprávný a správní orgán měl vyčkat na doložení omluvy z projednání přestupku, což se nestalo. Přitom bylo možno jednání přeložit na jiný datum, zvláště, když zánik trestnosti přestupku nehrozil. Zmocněnci tak bylo upřeno právo zúčastnit se projednání přestupku. V řízení došlo k vadnému doručování na elektronickou adresu, určenou pro doručování zmocněncem. Lze mít důvodně za to, že pokud by elektronické písemnosti správních orgánů byly odesílány z jednotné e-podatelný /výpravny/ a nikoliv z pracovních adres zaměstnanců úřadu, bylo by doručování úspěšné. Takto však zřejmě antispamový filtr zachytil e-maily úředníků s jejich příjmením jako nevyžádanou poštu a zmocněnec se o těchto e-mailech nedozvěděl. Pokud se správní orgány snažily doručit poté písemnost poštou, tak bohužel rovněž neučinily správně, neboť předpokladem pro tento postup by byla skutečnost, že by původní elektronické písemnosti byly zasílány z jednotného odesílacího místa, tzv. e-podatelný. Odkazoval proto na závěry Nejvyššího správního soudu, že úřední písemnosti musí být odesílány z e-podatelný a nikoli z e-mailových adres úředníků, kteří zrovna mají věc přidělenou k vyřízení. Příslušný úředník měl podle žalobce připravenou písemnost odeslat podatelně úřadu a ta ji měla následně z e-podatelný odeslat zmocněnci, což se nestalo. Odesílání písemností ze strany správního orgánu a výkon spisové služby musí být perfektní. Vzhledem k tomu zástupce žalobce navrhoval, aby bylo žalobě vyhověno s tím, že náklady řízení vyčíslí ve lhůtě dvou dnů.

Zástupkyně žalovaného trvala na tom, že v projednávaném případě nedošlo k pochybení na úseku doručování úředních písemností. Ty byly doručovány cestou pošty na adresu pobytu zmocněnce žalobce poté, kdy k jejich doručení nedošlo elektronickou cestou. Zmínila rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6As 218/2014, podle něhož není pochybením, je-li úřední korespondence odeslána z e-mailové adresy úředně oprávněné osoby k vyřizování věci. Pokud jde o projednání přestupku, prvoinstanční správní orgán přistupoval ke zmocněnci na základě jeho požadavku vstřícným způsobem a pokud na něm požadoval telefonní číslo, byl to nejrychlejší možný způsob, jak se ve věci domluvit na dalším postupu. Řízení bylo ostatně z tohoto důvodu také přerušeno. Žalovaný navrhoval žalobu zamítnout, práva na náhradu řízení pro případ úspěchu se vzdal.

IV.

Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Předně třeba uvést, že námitky žalobce ohledně odesílání úřední pošty z pracovních e-mailových adres, respektive jeho tvrzení, že není-li písemnost odeslána z adresy elektronické podatelny, je na ni třeba hledět, jakoby odeslána vůbec nebyla, jsou liché. Stejně jako jeho tvrzení o nastavených SPAM filtrech, v důsledku čehož s ním prý nebylo možno komunikovat. Nejvyšší správní soud se

totiž k těmto otázkám vyjádřil a tím je již vyřešil v rozsudku ze dne 15. 12. 2014, č.j.: 6 As 218/2014-34. Právě v něm totiž k dané problematice uvedl toto:

„Stěžovatelem zmiňovaná vyhláška v § 18 odst. 1 stanoví toliko, že „veřejnoprávní původce odesílá dokumenty prostřednictvím výpravny, která opatří odesílaný dokument náležitostmi potřebnými k jeho odeslání.“ Podle § 18 odst. 2 téže vyhlášky „veřejnoprávní původce vybaví výpravnu zařízením umožňujícím odesílání datových zpráv z elektronických adres podatelny zveřejněných podle § 2 odst. 3 písm. c), odesílání datových zpráv prostřednictvím datové schránky podle § 2 odst. 3 písm. d), má-li ji veřejnoprávní původce zřízenou a zpřístupněnou, a odesílání datových zpráv jinými prostředky elektronické komunikace, pokud je veřejnoprávní původce připouští“. Tato úprava se však zjevně nijak nedotýká práv a povinností účastníků správního řízení. Práva a povinnosti účastníků správního řízení v oblasti doručování upravuje správní řád. Zákon o archivnictví a spisové službě i jeho prováděcí vyhlášky jsou svým účelem i předmětem úpravy zcela odlišné od účelu a předmětu úpravy správního řádu. Jak plyne z § 1 zákona o archivnictví a spisové službě, upravuje tento zákon zejména nakládání s archiváliemi, soustavu archivů a spisovou službu veřejnoprávních původců. Vyhláška se v citovaném ustanovení opírá o zmocňovací ustanovení § 70 odst. 1 písm. i) zákona č. 499/2004 Sb. („Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti výkonu spisové služby, a to ... odesílání dokumentů,“); toto zmocnění zjevně směřuje ke stanovení technicko-organizačních podrobností spisové služby. Vyhláška stanoví povinnost vybavit výpravnu zařízením pro odesílání zpráv z elektronických adres podatelny, nezakládá však povinnost používat v rámci výpravny vždy jen adresu elektronické podatelny pro odesílání zpráv, resp. – a to je podstatné – nespojuje s použitím jiné odesílací elektronické adresy důsledek v podobě neúčinnosti odeslání, resp. doručení zprávy. Takovou povinnost, resp. důsledek jejího nesplnění nestanoví ani § 67 zákona č. 499/2004 Sb., upravující odesílání dokumentů, ani § 69a obsahující zvláštní ustanovení o dokumentech v digitální podobě, a nic takového neplyne ani z obecných ustanovení správního řádu o doručování.

Stěžovatelem zmíněnou judikaturu zdejšího soudu, ze které a contrario (lépe: analogicky) dovozuje povinnost správního orgánu odesílat zprávy (jen) z elektronické podatelny, rovněž nelze na projednávanou věc uplatnit. Důvod, který vedl zdejší soud k výše uvedeným závěrům, je ten, že ačkoli správní orgán vystupuje jako jeden subjekt, může mít fakticky stovky zaměstnanců a není možné klást naroveň doručení zprávy na elektronickou adresu technika zajišťujícího chod budovy správního orgánu a doručení do oficiální elektronické podatelny správního orgánu. Oba uvedené judikáty řeší pouze doručení zprávy do sféry adresáta (správního orgánu), nikoli odeslání zprávy ze sféry odesílatele. Stejně tak je doručování upraveno i v jiných procesních předpisech. Obecně není v procesních předpisech kladen nárok na místo odeslání podání, nýbrž právě na místo, kde se podání dostává do sféry adresáta. Nutno vzít v úvahu i skutečnost, že doručování na elektronickou adresu (e-mailem) není průkazné a ze strany veřejné moci garantované (oproti systému datových schránek), proto také procesní předpisy účinnost doručení svazují s aktivním jednáním na straně adresáta v podobě potvrzení doručení ve stanovené lhůtě, opatřené nadto uznávaným elektronickým podpisem adresáta (srov. § 19 odst. 8 správního řádu).

Doménová adresa obsahující název, resp. zkratku názvu správního orgánu nepochybně není zárukou, že zpráva skutečně od správního orgánu pochází, je to však pravděpodobné. Proto by ve fázi před ověřením identity odesílatele a autenticity samotné zprávy neměl účastník řízení tuto zprávu odstranit do nevyžádané pošty. Jak uvádí i stěžovatel, ani sama skutečnost, že zpráva nese adresu podatelny správního orgánu, totiž nezaručuje, že zpráva skutečně od správního orgánu pochází. Identifikaci odesílatele a autenticitu dokumentu zajišťuje zaručený elektronický podpis, nikoli adresa, ze které byla zpráva vypravěna. Shodná je judikatura zdejšího soudu, kterou stěžovatel sám připomíná (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Ans 5/2010 - 8) a která říká, že je to právě elektronický podpis, který zaručuje identifikaci odesílatele: „Zaručený elektronický podpis je tak v současné době jedním z hlavních nástrojů identifikace a autentizace osob v prostředí internetu, přičemž identifikaci lze zjednodušeně vymezit jako zjištění identity subjektu, zatímco autentizaci jako ověření, že subjekt je tím, za koho se prostřednictvím této identity vydává.“ Proto nelze přisvědčit námitce, že odeslání zprávy ze služebního e-mailu pracovnice podatelny, namísto e-mailu elektronické podatelny, samo o sobě zakládá právní nejistotu v doručování.

Stěžovatel dále namítá, že pouze z důvodu zapnutého SPAM filtru nedošlo k doručení zprávy, a sám výslovně uvádí, že pokud by přistoupil k jinému nastavení SPAM filtru, zpráva by mu byla doručena. Komunikace prostřednictvím elektronických adres však s sebou nese riziko obtěžujících zpráv (SPAM), resp. přehlédnutí úřední zásilky ve zmeti spamů či zachycení úřední zásilky spamovým filtrem, které však na sebe stěžovatel dobrovolně bere tím, že správní orgán požádá o tento způsob doručování. Stěžovatel tvrdí, že byl zkrácen na svých právech, avšak nemožnost seznámit se s elektronickou zprávou si zapnutím spamového filtru, jak tvrdí, zjevně způsobil sám. Stěžovatel si musí být vědom toho, že pokud sám omezuje možnosti doručení zprávy, vystavuje se nebezpečí, že mu zpráva nebude moci být preferovaným způsobem doručena.“

Komunikuje-li tedy správní úřad s účastníky řízení, s jejich zástupci, prostřednictvím e-mailových adres svých pracovníků, úředních osob, není to nic proti ničemu, respektive nejsou s tím spojeny důsledky, jichž se žalobce dovolával. Bylo také plně na něm, jeho zmocněnci, aby elektronické komunikaci, o kterou mu tak šlo, nekladl žádné překážky, včetně zmíněných SPAM filtrů.

Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku, že prvoinstanční správní orgán projednal přestupek v rozporu se zákonem v nepřítomnosti žalobce, respektive jeho zmocněnce. V této souvislosti nelze nevidět, že správní orgán prvního stupně měl v úmyslu projednat přestupek se žalobcem již dne 11. 6. 2013. K tomuto jednání byl žalobce řádně obeslán a ten obsílku převzal osobně dne 28. 5. 2013. Jak již bylo uvedeno výše, jednání se neuskutečnilo, a to z důvodu námítky podjatosti, vznesené na poslední chvíli zjevivším se zmocněncem žalobce panem R. K., trvale pobytem. Po jejím vyřešení nařídil správní orgán prvního stupně ústní jednání o přestupku na den 10. 7. 2013. Jak je zřejmé ze správního spisu, zaslal správní orgán v souladu s přáním zmocněnce žalobce předvolání k ústnímu jednání na tento den na jím požadovanou e-mailovou adresu. R. K. však v souladu s požadavky § 19 odst. 8 správního řádu nepotvrdil správnímu orgánu prvního stupně převzetí doručované písemnosti (viz č.l. 23 správního spisu), a proto jej ten obeslal k jednání poštou předvoláním ze dne 20. 6. 2013. Tento postup byl jedině možný, neboť není

povinností správního orgánu zkoumat „cestu odeslaného emailu“ a krom toho je relevantní pouze to, zda adresát potvrdí převzetí takto odeslané písemnosti nejpozději následující pracovní den po jejím odeslání. To jmenovaný zmocněnec neučinil.

Zmocněnec žalobce se k jednání nedostavil, přičemž na adresu e-podatelny Městského úřadu Kostelec nad Orlicí zaslal bez elektronického podpisu následující podání:

„Od: R. K.
Odesláno: 10. Července 2013 7:54
Komu: epodatelna
Předmět: ODOZU 2422/2013-13539/2013-zt-124

Dobry den, z duvodu technických komplikaci po ceste (porucha automobilu, cekam nyní na prijezd odtahove sluzby) se nemohu ucastnit jednani ve veci M. K. v narizenem case. Prosim o dalsí instrukce, tedy zejména, zda mohu prijet později, v pripade, ze se jim podari zavadu odstranit a ja budu moci pokracovat. Dekuji, R. K.“

Na tuto e-mailovou zprávu odpověděl referent odboru dopravy prvostupňového správního orgánu Z. T., oprávněná úřední osoba, rovněž e-mailem, a to v 10:46 hodin, v němž uvedl: „*prosím o sdělení Vašeho telefonního čísla, aby bylo možné danou omluvu ověřit a dohodnout další možnost postupu.*“ Zároveň uvedl telefonní čísla jak pevné, tak mobilní telefonní linky, na nichž s ním byl možný kontakt. Prvostupňový správní orgán zároveň přerušil ústní jednání do doby příjezdu zástupce obviněného (zmocněnce R. K.), nejpozději však do 15:30 hodin dne 10. 7. 2013. Jmenovaný však již vůbec na danou situaci nereagoval, když správní orgán prvního stupně nekontaktoval, a proto ten v 15:30 hodin pokračoval v jednání o přestupku a ve věci rozhodl.

Soudce níže podepsaný v uvedeném postupu nespatřuje porušení ustanovení § 74 odst. 1 přestupkového zákona, když má za to, že se obviněný z přestupku, respektive jeho zmocněnec, ač řádně předvolán, k projednání přestupku nedostavil bez náležité omluvy a důležitého důvodu. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani potvrzení podání omluvy z ústního jednání ze dne 15. 7. 2013 na č. I. 33 správního spisu (a to již se zaručeným elektronickým podpisem!), když ani v něm není doloženo nic zásadního, co by jeho neúčast při jednání omlouvalo. Naopak je třeba vidět celou situaci, chování zmocněnce v den konání ústního jednání, v celém kontextu, zejména to, že k tvrzené a ničím nedoložené poruše zmocněncova automobilu došlo ještě před začátkem jednání, tedy v časných dopoledních hodinách, a přesto se zmocněnec žalobce po celý den nesnažil navázat se správním úřadem žádný kontakt. S výjimkou již zmíněné e-mailové zprávy bez zaručeného elektronického podpisu, což bylo to jediné, co v tomto směru učinil. Poté již se správním úřadem nekomunikoval a ani následnou komunikaci správnímu orgánu neumožnil. Takové jednání ale skutečně nelze ani s přimhouřenýma očima uznat za standardní chování účastníka (jeho zástupce) předvolaného k jednání správním orgánem v situaci, kdy se k němu nemůže z náhlých příčin dostavit. A tvrzení, že zástupce žalobce nesdělil správnímu úřadu telefonní číslo, respektive s ním telefonicky nekomunikoval, aby nebyl zaměřen nebo z důvodů, který uvedl ve svém podání ze dne 21. 7. 2013 (jednou tak prý učinil a úředník jej pak vzbudil v 7 hodin ráno) je skutečně úsměvné,

stejně jako to, že nevěděl, které telefonní číslo měl vůbec správnímu orgánu sdělovat. Ze správního spisu přitom nelze zjistit žádné nátlaky či ultimáta v souvislosti s požadavkem správního úřadu na nejvhodnější, a to telefonickou komunikaci. Z e-mailové zprávy ze dne 10. 7. 2013, zaslané Z. T. zmocněnci žalobce, je naopak zřejmé, že jmenovaný v souladu se zásadou slušností „prosil“ zástupce o sdělení telefonního čísla, a to s cílem „dohodnout další možnost postupu“. Uvedená zpráva přitom byla doručena, když zástupce žalobce její obsah zná. A to, že prý až opožděně s ohledem na jeho SPAM – filtr, to je jen jeho věc, neboť jako zmocněnec – zástupce účastníka řízení si měl být vědom svých povinností vůči němu a udělat vše pro to, aby jeho práva aktivně hájil. Namísto toho zvolil cestu obstrukcí, jak je ze správního spisu zřejmé, počínaje od malicherné námitky podjatosti, přes záměrné komplikování řízení otázkami souvisejícími s doručováním písemností a vzájemnou komunikací. Že jde o zcela cílené jednání, zná ostatně krajský soud ze své úřední činnosti. Jen příkladmo lze v tomto směru odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 186/2014, Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 10 A 79/2014 či rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice sp. zn. 52 A 47/2014, což jsou všechno věci, v nichž zmocněnec R. K. volil stejnou či obdobnou procesní strategii, postupy účelové a obstrukční. Ty plynou ostatně i z té skutečnosti, že jmenovaný komunikuje s pracovní e-mailovou adresou úředních osob jen pokud se mu to hodí.

Prvoinstanční správní orgán rozhodl ve věci dne 10. 7. 2013. Pokusil se rozhodnutí doručit elektronickou cestou na adresu udanou zmocněncem, ale cílový server neodeslal oznámení o jeho doručení (jsou ostatně servery, které nic takového negenerují) a ani sám zmocněnec žalobce nepotvrdil převzetí doručované písemnosti zprávou opatřenou jeho zaručeným elektronickým podpisem. Proto správní orgán prvního stupně doručoval rozhodnutí ve věci standardním způsobem na adresu trvalého bydliště zmocněnce, přičemž k jeho doručení došlo fikcí dne 29. 7. 2013. O jeho vydání byl zmocněnec informován zprávou zaslanou z pracovní e-mailové adresy pracovníka Městského úřadu Kostelec nad Orlicí Z. T. dne 5. 8. 2013. Zmocněnec na ni reagoval hned následujícího dne (je s podivem, že mu jím nastavené SPAM filtry umožnily tuto zprávu vůbec přijmout, respektive z uvedeného je zřejmé, že pan zmocněnec se chová podle toho, co se mu takřikajíc „hodí do krámu“) s dovětkem „*nechcete si to rovnou shodit v autoremeduře?*“. V době běhu lhůty pro podání odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí tedy zmocněnec žalobce věděl o vydání prvoinstančního správního rozhodnutí. A v ní se také proti němu odvolal, a to podáním ze dne 12. 8. 2013, aniž by je odůvodnil.

Jak k tomu uvedl žalobce v žalobě na straně třetí uprostřed, nepovažoval za nutné vypisovat odvolací důvody, které byly na první pohled zřejmé (za ty měl nezákonně provedené ústní jednání o přestupku – k tomu viz výše). V kontextu toho pak zní námitka žalobce, že ani to nezbavilo správní orgán prvního stupně k postupu dle § 37 odst. 3 správního řádu, skutečně korektně. Z formálního hlediska proti tomu skutečně nelze nic namítat, prvoinstanční správní orgán ale vyzval zástupce žalobce k odstranění vad podaného odvolání, a to opět jak elektronickou cestou (viz č.l. 42 správního spisu), tak cestou České pošty podáním ze dne 14. 8. 2013. Rovněž v tomto případě zaujal zmocněnec žalobce pozici tzv. „mrtvého brouka“, když na výzvy k odstranění vad podaného odvolání nereagoval, a to nepochybně v kontextu jeho procesní strategie (doručování z pracovní e-mailové adresy, SPAM filtry), o níž bylo pojednáno výše. V tom se však zmýlil. I kdyby tomu však bylo naopak, jaký by to

mohlo mít vliv na procesní postavení žalobce, když ten výslovně uvedl, že neměl v úmyslu žádné odvolací důvody uvádět (vypisovat). Žádný, neboť žalobce nebylo možné nutit k doplnění blanketního odvolání, bylo to jen jeho rozhodnutí a s důsledky z toho plynoucími proto musel počítat.

Tvrzení žalobce, že mu nebyly doručeny prvoinstančním správním orgánem písemnosti v žalobě specifikované, že se proto ani nemohl odvolat proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí, patří tak leda do říše bájí a pohádek, jež soudce níže podepsaný nemohl akceptovat s ohledem na atribut spravedlnosti soudních rozhodnutí a materiální realitu dané věci. Ze správního spisu totiž vyplývá, že zmocněnec žalobce nepotvrzoval převzetí zpráv adresovaných na jeho e-mailovou adresu se zcela zjevným záměrem, a proto mu bylo v souladu s ust. § 18 odst. 8 správního řádu doručováno na adresu jeho trvalého pobytu. K doručení předvolání k ústnímu jednání o přestupku, rozhodnutí o přestupku a výzvy k odstranění vad odvolání prostřednictvím České pošty došlo na základě fikcí doručení, o čemž svědčí přiložené doručky, jejichž správnost žalobce nikterak nerozporel. Z doručenek vyplývá, že zmocněnec nebyl při doručování uvedených zásilek pravidelně zastižován, proto mu byly zanechány výzvy a poučení dle § 23 odst. 4 a 5 správního řádu, tedy počaly vždy běžet desetidenní lhůty pro vyzvednutí zásilek. Zmocněnec si je v úložní lhůtě nevyzvedával, a proto byly zásilky následně vkládány do poštovní schránky. Stejným způsobem bylo postupováno i v případě doručování žalovaného rozhodnutí. Správní orgány zúčastněné na řízení proto měly zcela po právu uvedené obsílky (listiny) za doručené posledním dnem úložní lhůty.

Představy zástupce žalobce ohledně doručování písemností na jím uvedenou e-mailovou adresu na základě § 19 odst. 3 správního řádu, jsou mylné. Podle tohoto ustanovení *„Nevylučuje-li to povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení.“*

Toto ustanovení nelze vykládat tak, že v případě sdělení požadavku účastníka na doručování písemností na jím udanou elektronickou adresu je správní orgán automaticky bez dalšího povinen takovému požadavku vyhovět. Účastník řízení nemá právní nárok na to, aby mu správní orgán doručoval písemnosti na jím jím sdělenou adresu pro doručování nebo elektronickou adresu. Dojde-li správní orgán k závěru, že takový požadavek účastníka řízení k urychlení řízení přispět nemůže, ale je např. motivován snahou účastníka zpomalovat celý proces, bude mu doručovat standardním způsobem (srov. Vedral, J., Správní řád, komentář, nakl. BOVA Polygon Praha, 2006, str. 164). Správní řád zároveň nestanoví, že by správní orgán o tomto požadavku měl vydávat rozhodnutí, či že by měl o neakceptování tohoto způsobu doručování účastníka řízení *„vyrozumět a své rozhodnutí odůvodnit“*. To z právní úpravy nevyplývá. Je tedy na uvážení správního orgánu, zda uvedenému požadavku účastníka řízení vyhoví či nikoliv. Pokud správní orgán získá podezření o tom, že požadavek účastníka řízení na doručování na jím udanou adresu, je pouze zdržovací taktikou, tak není povinen takové žádosti vyhovět, přičemž zákon nestanoví, že by o tom musel vydávat nějaké rozhodnutí. Krom toho podle názoru krajského soudu není správní orgán ani povinen *„vyrozumět“* účastníka řízení, v daném případě jeho zmocněnce, na jakou adresu mu bude písemnosti doručovat. I kdyby tomu tak však bylo, tak její adresát nemůže bez odezvy správního orgánu na jeho žádost očekávat, že bude jeho požadavku na doručování na jinou adresu, než na adresu evidovanou

v informační systému evidence obyvatel, vyhověno. V projednávané věci se správní orgány snažily zmocněnci žalobce vyhovět, ovšem bez odezvy, proto pokračovaly v doručování písemností standardním způsobem, doručovaly písemnosti na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel.

Jak již bylo naznačeno výše, za celým tímto představením ohledně doručování písemností zmocněnci, nelze vidět nic jiného, než postup in fraudem legis. A o tom, že R. K. není cizí dosahovat cíle právem nepředpokládanými způsoby svědčí i jeho jednání v souběžně projednávané věci Krajským soudem v Hradci Králové sp. zn. 51A 3/2014. V ní se omluvil (prostřednictvím své přítelkyně) jako obecný zmocněnec z účasti na jednání o přestupku s tím, že je nemocen, což posléze doložil lékařskou zprávou ze dne 24. 4. 2013 vydanou MUDr. Alešem Jirásko. Dotazy u Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra, Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky a České lékařské komory však Městský úřad Trutnov zjistil, že uvedený „lékař“ není vůbec veden v seznamu lékařů.

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem proto krajskému soudu nezbylo, než žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítnout.

V. Náklady řízení

Ve věci byl úspěšný žalovaný, a proto by měl nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s.ř.s) proti žalobci, který úspěch ve věci neměl. Žalovaný se však svého práva na náhradu nákladů řízení vzdal. Proto rozhodl krajský soud o nákladech řízení, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 31. března 2015

JUDr. Pavel Kumprecht, v.r.
samosoudce